

HISTÒRIA D'ESPANYA DEL SEGLE XX (I)

Codi: **28833 (grup 50)**

Professor/a: **Javier Rodrigo**

Curs: **2010-2011 (2n quadrimestre)**

Tipus d'assignatura: **Optativa**

Número de crèdits: **6**

REQUISITS O RECOMANACIONS

Haver cursat les assignatures d'Història d'Espanya del segle XIX

OBJECTIUS

En acabar el curs, els estudiants hauran d'haver assolit coneixements generals dels aspectes socio-econòmics, polítics i culturals de la història espanyola de l'etapa 1898-1939, tot aprofundint en les qüestions més rellevants d'aquestes dècades. Hauran de conèixer la bibliografia més actualitzada, així com els debats historiogràfics recents sobre els grans temes del període.

TEMARI

- a) Introducció: Espanya en el tombant de segle; panoràmica general del període 1898-1939; el context europeu; grans corrents interpretatives sobre l'etapa.
- b) L'economia i la societat espanyoles del primer terç del segle XX.
- c) La cultura: l'«Edad de Plata»
- d) La monarquia constitucional: el regnat d'Alfons XIII.
- e) La Dictadura de Primo de Rivera i el fracàs de la continuïtat monàrquica: Berenguer i Aznar
- f) La Segona República en temps de pau.
- g) La Guerra Civil: cop d'estat, violència, victòries i derrotes.
- h) Feixisme: la societat de postguerra.

BIBLIOGRAFIA

Obres generals:

- AVILÉS FARRÉ, Juan; Mª Dolores ELIZALDE PÉREZ GRUESO y Susana SUEIRO SEOANE, *Historia política de España 1875-1939*, Madrid, Istmo, 2002.
- BAHAMONDE, Ángel (coord.), *Historia de España siglo XX 1875-1939*, Madrid, Cátedra, 2000.
- CASANOVA, Julián y GIL, Carlos, *Historia de España en el siglo XX*, Madrid, Ariel, 2010.
- CRUZ, Rafael y Manuel PÉREZ LEDESMA (eds.), *Cultura y movilización en la España contemporánea*, Madrid, Alianza, 1997.
- JULIÁ, Santos, *Historias de las dos Españas*, Madrid, Taurus, 2004.
- PAREDES, Javier (coord.), *Historia contemporánea de España (1808-1939)*, Barcelona, Ariel, 1996.
- SUÁREZ CORTINA, Manuel, *La España liberal (1868-1917)*, Madrid, Síntesis, 2006.

Altres obres de referència:

- BALFOUR, Sebastian, *El fin del Imperio español, 1898-1923*, Barcelona, Crítica, 1997.
- CARNERO ARBAT, Teresa (ed.), *El reinado de Alfonso XIII*, monogràfic de *Ayer*, núm. 28 (1997)
- CRUZ, Rafael, *En el nombre del pueblo. República, rebelión y guerra en la España de 1936*, Madrid, Siglo XXI, 2006.

- EGIDO LEÓN, Ángeles (ed.), *Memoria de la Segunda República. Mito y realidad*, Madrid, Biblioteca Nueva, 2006.
- ESCOLANO, Benito, *La educación en la España contemporánea: políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas*, Madrid, Biblioteca Nueva, 2002.
- FOX, Inman, *La invención de España. Nacionalismo liberal e identidad nacional*, Madrid, Cátedra, 1997.
- GALLEGO, Ferran, *Ramiro Ledesma Ramos y el fascismo español*, Madrid, Síntesis, 2005.
- GIL PECHARROMÁN, Julio, *Segunda República Española*, Madrid, Biblioteca Nueva, 2006.
- GÓMEZ NAVARRO, José Luis, *El régimen de Primo de Rivera. Reyes, dictaduras y dictadores*, Madrid, Cátedra, 1991.
- GONZÁLEZ CALLEJA, Eduardo, *La España de Primo de Rivera. La modernización autoritaria 1923-1930*, Madrid, Alianza, 2005.
- GRAHAM, Helen, *Breve historia de la guerra civil*, Madrid, Espasa Calpe, 2006.
- JULIÁ, Santos (coord.), *Víctimas de la guerra civil*, Madrid, Temas de hoy, 1999.
- JULIÁ, Santos (coord.), *República y guerra en España (1931-1939)*, Madrid, Espasa, 2006.
- LEDESMA, J.L., MUÑOZ, J. y RODRIGO, J. (eds.): *Culturas y políticas de la violencia. España siglo XX*, Madrid, Siete Mares, 2005
- MIR, Conxita, *Vivir es sobrevivir. Justicia, orden y marginación en la Cataluña rural de posguerra*, Lleida, Milenio, 2000
- MORENO LUZÓN, Javier (ed.), *Alfonso XIII. Un político en el trono*, Madrid, Marcial Pons, 2003.
- NÚÑEZ, Clara E., *La fuente de la riqueza. Educación y desarrollo económico en la España contemporánea*, Madrid, Alianza, 1992.
- NÚÑEZ SEIXAS, X.M.: *¡Fuera el invasor! Nacionalismos y movilización bélica durante la guerra civil española (1936-1939)*, Madrid, Marcial Pons, 2006
- PAN-MONTOJO, Juan (coord.), *Más se perdió en Cuba. España, 1898 y la crisis de fin de siglo*, Madrid, Alianza, 2006².
- PRESTON, Paul (ed.), *La república asediada. Hostilidad internacional y conflictos internos durante la Guerra Civil*, Barcelona, Península, 1999.
- RANZATO, Gabriele, *El eclipse de la democracia. La Guerra Civil española y sus orígenes 1931-1939*, Madrid, Siglo XXI, 2006.
- RODRIGO, Javier, *Hasta la raíz. Violencia durante la guerra civil y el franquismo*, Madrid, Alianza, 2008.
- SERRANO, Carlos, *El turno del pueblo. Crisis nacional, movimientos populares y populismo en España (1890-1910)*, Barcelona, Península, 2000.
- SERRANO, Carlos y Serge SALAÜN (eds.), *Los felices años veinte. España, crisis y modernidad*, Madrid, Marcial Pons, 2006.

El programa de lectures obligatòries es concretarà el primer dia de classe. La bibliografia més específica es comentarà al llarg del curs.

AVALUACIÓ

S'hauran de fer dos breus assaigs al llarg del curs (les seves característiques i les dates de lliurament es concretaran el primer dia de classe); aquests dos treballs aportaran un 15% de la nota final cadascun. Hi haurà també un examen de la totalitat de l'assignatura (que aportarà el 70% de la nota final), en les dates fixades per la Facultat, i que constarà de dues parts: una primera amb preguntes breus de caràcter factual, i una segona on s'haurà de desenvolupar extensament una qüestió (eventualment a partir del comentari d'algun material: textos, mapes, gràfics, imatges...). Per al desenvolupament de la prova, d'un màxim de cinc folis, l'alumnat podrà disposar de tots els materials hagi utilitzat per a la preparació de l'examen, exclosos els informàtics

A la segona convocatòria de l'assignatura, l'avaluació es farà mitjançant un examen del conjunt de la matèria explicada a classe i de les lectures obligatòries.